

ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

Teacher Competency Factors Affecting High Performing School
under the Office of Secondary Educational Service Area 25

จินตนา เหล็กแจ๊ก^{1*} และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข²

Jintana Lekjek^{1*} and Thanomwan Prasertcharoensuk²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Educational Administration Program, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยสมรรถนะครู และระดับการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 84 คน และครู จำนวน 351 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน อันดับสุดท้ายคือ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) ระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกมี 2 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานสูงในด้านวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม การมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านมุ่งเน้นพัฒนาวิชาชีพที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน การนำองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานเป็นทีมสื่อสารร่วมมือกันในระดับสูง หลักสูตรการสอนและการประเมินเชื่อมโยงประสิทธิภาพการติดตามความก้าวหน้าด้านการเรียนการสอนเพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู อันดับสุดท้ายคือ การร่วมมือกับครอบครัวและชุมชนในระดับสูงเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ 3) ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อ

*Corresponding author. Tel: Mobile +66 (0) 807331943

Email address: jintana@kkumail.com

ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 63.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สามารถสร้างสมการถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_i = 0.575 + 0.251(X_7) + 0.195(X_1) + 0.078(X_3) + 0.163(X_2) + 0.098(X_6) + 0.076(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.308(ZX_7) + 0.180(ZX_1) + 0.094(ZX_3) + 0.181(ZX_2) + 0.133(ZX_6) + 0.086(ZX_4)$$

คำสำคัญ: สมรรถนะครู, องค์การสมรรถนะสูง

Abstract

The objectives of this descriptive research were to 1) study the level of teacher competency factors and the level of being a high-performing schools under The Office of Secondary Educational Service Area 25, 2) study the relationship between teacher competency factors and the high-performing organization of these schools, and 3) study the teacher competency factors affecting the high-performing organization of these schools. The sampling group, selected through multi-stage sampling method, consisted of 84 school administrators and 351 teachers. Research instrument was a questionnaire with 5-level rating scale. Data was analyzed using the computer program for descriptive statistics and stepwise multiple regression analysis. Findings were as follows: 1) Overall factor of teacher competency indicated a high level of action. The highest mean score of competency was found with morality and ethics of teaching profession. It was respectively followed by student development, educational measurement and evaluation, curriculum management and learning management, building up a relationship and collaboration with community for learning management, classroom management, and language and technology for teachers. 2) Overall aspect of high-performing organization of schools indicated a high level of action. The highest mean score of competency was found with two aspects including the high academic standard and learning achievement and the learning-supported environment. They were respectively followed by having shared vision, students' learning focus, professional development focus affecting learning and teaching, effective organizational leading, teamwork with strong cooperative communication, curriculum and instruction and evaluation affecting effectiveness, monitoring the progress of learning and teaching for students' achievement, language and technology for teachers, and strong collaboration with parent and community for learning support. 3) It was predicted that the 6 factors of teacher competency including student development, curriculum management and learning management, classroom management, morality and ethics of teaching

profession, language and technology for teachers, and building up a relationship and collaboration with community for learning management, could affect 63.40% of the high-performing organization of secondary schools under the Office of Secondary Educational Service Area 25 with statistical significance at the 0.5 level. The regression equations could be presented in the formats of unstandardized score (B) and standardized score (β) by calculating the regression coefficient of predictors as follows:

The unstandardized score equation:

$$\hat{Y}_i = 0.575 + 0.251(X_7) + 0.194(X_1) + 0.078(X_3) + 0.163(X_2) + 0.098(X_6) + 0.076(X_4)$$

The prediction equation with standardized score:

$$\hat{Z}_y = 0.308(ZX_7) + 0.179(ZX_1) + 0.094(ZX_3) + 0.181(ZX_2) + 0.133(ZX_6) + 0.086(ZX_4)$$

Keywords: Teacher Competency, High-Performing Organization

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาเป็นนโยบายอันสำคัญยิ่งของทุกๆประเทศในโลก ดังจะเห็นจากการทุ่มเทงบประมาณ เพิ่มการลงทุนทางการศึกษาสูงขึ้น เพื่อหวังให้เกิดผลต่อการปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจัง แต่กระนั้น

ผลที่ได้คือคุณภาพการจัดการศึกษาก็ยังไม่มีเปลี่ยนแปลงในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ยังพบความต่างอย่างชัดเจน เช่นผลการประเมินระดับนานาชาติ พบว่าสัดส่วนนักเรียนที่มีทักษะสูงกว่าระดับพื้นฐานรวมทั้งสามด้านในประเทศรายได้สูง เช่น ฟินแลนด์ แคนาดา เอสโตเนีย และประเทศ/เขตเศรษฐกิจในเอเชีย เช่น ฮองกง-จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และสิงคโปร์ มีนักเรียนที่มีทักษะสูงกว่าระดับพื้นฐานมากกว่า 70% แต่ประเทศรายได้ต่ำมีนักเรียนน้อยกว่า 20% ที่มีทักษะสูงกว่าระดับพื้นฐาน

การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 มีหลักการการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม พัฒนาคอนไทยได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จากสถานการณ์ของประเทศไทยที่ต้องเผชิญความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 เป็นแรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ อาทิ กระแสการเปลี่ยนแปลงจากศตวรรษแห่งอเมริกาสู่ศตวรรษแห่งเอเชีย แรงขับเคลื่อนในระดับภูมิภาคซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ภายใต้กรอบความร่วมมือทวิภาคี และพหุภาคีอาทิจการรวมกลุ่ม

ของประชาคมอาเซียน การรวมกลุ่มของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งกระแสการเปลี่ยนแปลงอำนาจจากภาครัฐและเอกชนสู่ภาคประชาชน เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่เกิดขึ้นบนโลก ภายใต้ทุนนิยมโลกที่ประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้รวมทั้งแรงกดดันจากภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤต เช่นกัน อาทิความเหลื่อมล้ำของโอกาสความเสมอภาคทางการศึกษา ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ ปัญหาวิกฤตด้าน ความมั่นคง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและครัวเรือน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงไปตามพลวัตแบบก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ที่สามารถยกระดับการพัฒนาการศึกษาแบบก้าวกระโดด เสมือนหนึ่งเป็นสะพานเชื่อม และนำพาองค์ความรู้อันมากมายมหาศาลมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาการศึกษาได้อย่างรอบด้านในทุกภาคส่วนของ สังคมต้องร่วมมือกันค้นหาทางออก (สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 มีวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรชั้นนำพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย มีการกำหนด พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ที่สอดคล้องกัน โดยจุดเน้นส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน เพื่อให้นักเรียน มีสมรรถนะสำคัญ สู่มาตรฐานสากล มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาที่สมดุล เหมาะสมกับวัยและผู้เรียนอย่างมีความสุข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่ม

สาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 มีความสามารถ ด้านภาษา อ่านออกเขียนได้ ด้านคำนวณ และ ด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพด้วยการแนะแนว โดยทั้งครู ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ และได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพสุจริต รวมทั้งนักเรียนมีทักษะชีวิต คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามช่วงวัย นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม รักความเป็นไทย ห่วงไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะทางสังคมที่เหมาะสม ส่วนนักเรียนมีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นรายบุคคลในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาดส่วนที่ 2 ด้านครู บุคลากรทางการศึกษา ครูต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะการสื่อสาร มีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเหมาะสม ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน มีจิตวิญญาณครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล รวมทั้งมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

จะเห็นว่าโรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่จะขัดเกลาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีกระบวนการบริหารจัดการ ที่จะให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ตลอดจนทำให้โรงเรียนสามารถประเมินตนเองได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

ผลการวิจัย ระบบโรงเรียนคุณภาพพระคัมภีร์โลก ขึ้นมาสู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพชั้นนำได้อย่างไร สรุปผลจากการวิจัยว่า ระบบโรงเรียนในประเทศสมาชิก OECD ที่เป็นผลจากการประเมินตามโครงการประเมินผลนักเรียน

นานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) อยู่ใน 10 อันดับแรก โดยพบว่าระบบโรงเรียนคุณภาพพระคัมภีร์โลกจะดำเนินการใน 3 สิ่งต่อไปนี้ คือ การคัดเลือกคนมีพรสวรรค์ให้มาเป็นครูมากขึ้น พัฒนาครูเหล่านี้ให้เป็นครูสอนดี และประกันได้ว่าครูเหล่านี้สามารถสอนเด็กทุกคนได้อย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, 2552)

ดังนั้นการที่จะเปลี่ยนแปลงตัวผู้เรียนอย่างแท้จริงที่เป็นหัวใจหลักของการศึกษาจึงเป็นเรื่องยาก จึงจะเห็นว่าครูไทยในศตวรรษที่ 21 ก็ยังคงเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการศึกษาของประเทศตลอดกาล ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะการเป็นครูไทยมืออาชีพพร้อมก่อปรด้วยควมมีจิตวิญญาณความเป็นครู และสร้างแรงบันดาลใจพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่อย่างเสมอ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2558)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 และ มาตรา 53 ได้กล่าวเกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูในการกำหนดกรอบสมรรถนะครู ได้แก่ 1) สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักเลขาธิการคุรุสภา 2) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 3) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านความรู้ 2) สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา 3) สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร 4) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ 5) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 7) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการศึกษา 8) สมรรถนะด้านการวัดและการประเมินผล 9) สมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 10) สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู 11) สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 12) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 13) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ และการทำงานเป็นทีม 14) สมรรถนะด้านการ

พัฒนาตนเองและวิชาชีพ 15) สมรรถนะด้านการพัฒนา
คุณลักษณะของผู้เรียน 16) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์
สังเคราะห์ (สำนักงานเลขาธิการ, 2551)

ตามแนวคิดเรื่องสมรรถนะบุคคลที่ส่งผลโดยตรง
กับประสิทธิภาพงานชี้ให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล
ว่าสมรรถนะของครูย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนและประสิทธิภาพของโรงเรียนในภาพรวม
รวมทั้งสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยม
รวมทั้งสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยม
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
ทำให้เกิดความตระหนักว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนา
โรงเรียนมัธยมศึกษาให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยสมรรถนะครู ที่ส่งผลต่อ
การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐาน
สากล ให้องค์การทันการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตาม
เป้าหมายการขับเคลื่อนการบริหารของสำนักงานบริหาร
งานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้โรงเรียนมุ่งพัฒนาตนเองสู่
ความเป็นเลิศได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยสมรรถนะครู และระดับ
การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย
สมรรถนะครูกับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อ
การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive
Research)

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาและครู ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3,810 คน
ทั้งหมด 84 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน
(Multi-stage Random Sampling) คือ ผู้บริหารสถาน
ศึกษา 84 คน และครู จำนวน 351 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น
3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม สถานภาพของผู้ตอบเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีข้อความเกี่ยวกับ
จำนวน 6 ข้อ เกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา
4) ตำแหน่งปัจจุบัน 5) ประเภทของสถานศึกษา และ
6) ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัย
สมรรถนะครู เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)
5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับองค์การ
ที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน เป็นแบบมาตราประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย น้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยาย
เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจง
ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation:
S.D.) วิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะครูและองค์การที่มีสมรรถนะ
สูงของโรงเรียน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

4.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะ
ครูกับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน โดยการ
วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปร
ตาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผล
ต่อองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์
การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple
Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพผู้ตอบ

แบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 มีอายุส่วนใหญ่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยสมรรถนะ

ครู

ระดับปัจจัยสมรรถนะครู โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 4.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ลำดับแรกคือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.59) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.54) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.44) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.58) และด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน

ระดับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.48) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ลำดับแรกคือ ด้านมาตรฐานสูงในด้านวิชาการและผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.53) ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61) การมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.56) ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับมุ่งเน้นพัฒนาวิชาชีพที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.59) การนำองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.51) ทำงานเป็นทีมสื่อสารร่วมมือกันในระดับสูง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.69) หลักสูตรการสอนและการประเมินเชื่อมโยงประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.59) การติดตามความก้าวหน้าด้านการเรียนการสอนเพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.60) และร่วมมือกับครอบครัวและชุมชนในระดับสูงเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.459-0.702

1.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบมีขั้นตอนตัวแปรพยากรณ์ ปัจจัยสมรรถนะครู ($\bar{X}$) 6 ตัว จากทั้งหมด 7 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.702 ถึง 0.796 มีอำนาจในการพยากรณ์สมรรถนะครูร้อยละ 63.40 ($R^2 = 0.634$) แสดงว่าปัจจัยสมรรถนะครูทั้ง 6 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นโรงเรียนสมรรถนะสูงของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B)

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	S.E.			
ค่าคงที่ (Constant)	0.575	0.141	-	4.078	.000
ด้านการพัฒนาผู้เรียน (X ₇)	0.251	0.036	.308	7.067	.000
ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (X ₁)	0.195	0.049	.180	3.939	.000
ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (X ₃)	0.078	0.38	.094	2.033	.043
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (X ₂)	0.163	0.39	.181	4.216	.000
ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู (X ₆)	0.098	0.28	.133	3.499	.001
ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (X ₄)	0.076	0.38	.086	1.983	.049

R=0.769, R²=0.634, Adjusted R²=0.629, S.E.est = 0.29271, F=123.705

*p < .05

จากตารางที่ 1 การสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อผู้วิจัยค้นหากลุ่มตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดแล้ว นำกลุ่มตัวแปรเหล่านั้น มาสร้างสมการ

ถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (B) ดังต่อไปนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_i = 0.575 + 0.251(X_7) + 0.195(X_1) + 0.078(X_3) + 0.163(X_2) + 0.098(X_6) + 0.076(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.308(ZX_7) + 0.180(ZX_1) + 0.094(ZX_3) + 0.181(ZX_2) + 0.133(ZX_6) + 0.086(ZX_4)$$

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ระดับปัจจัยสมรรถนะครู โรงเรียน

จากผลการศึกษาระดับปัจจัยสมรรถนะครู พบว่าครูมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับแรกคือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูตระหนักถึงการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะการเป็นครูไทยมืออาชีพ

อันก่อปรด้วยควมมีจิตวิญญาณความเป็นครู และสร้างแรงบันดาลใจพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ อยู่อย่างเสมอ รวมทั้งการพัฒนาครูไทยในศตวรรษที่ 21 ก็ต้องเป็นการพัฒนาให้ครูไทยมีทักษะ 7C ของครูมืออาชีพ ควบคู่กับการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณครูมีคุณธรรมและจรรยาบรรณครู หรือรวมเรียกว่า ความเป็นครูผู้มีคุณธรรม

และจริยธรรม หรือเป็น Ethics Character (พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2558) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุระเดช อนันตสวัสดิ์ (2554) ได้ทำการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุ และผลของสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยองค์ประกอบด้านสมรรถนะหลักพบว่าครูมีสมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสูงที่สุด และผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูพบว่าครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับสมรรถนะครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกมลชนก ภาคภูมิ และคณะ (2558) ทำการศึกษาการพัฒนาารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเทคนิค EDR (Ethnographic Delphi Future Research) พบว่า ประกอบด้วย 30 สมรรถนะ และ 168 ตัวชี้วัด โดยองค์ประกอบสมรรถนะด้านคุณลักษณะมี 4 สมรรถนะ ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) คุณลักษณะความเป็นผู้มีจิตวิทยาสำหรับครู 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองไทย และ 4) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอาเซียน

2.2 ระดับการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน

จากผลการศึกษาพบว่าระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านมาตรฐานสูงในด้านวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Hoy and Ferguson (1985) ได้นิยามโรงเรียนสมรรถนะสูง โดยพิจารณาจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้ รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้อย่างดี ซึ่งเป็นการพิจารณาทั้งระบบ และสอดคล้องกับบุญชู สนงศิริ (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อองค์การที่มีสมรรถนะสูงของสถาน

ศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการศึกษาพบว่าระดับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และเวียงวิวรรณ ทำทูล (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม สอดคล้องกับ Bergeson (2007) ได้ศึกษาวิจัยคุณลักษณะที่จะทำให้โรงเรียนมีสมรรถนะสูงในรัฐออลซิงตัน ในปี 2002 พบคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วมมีจุดเน้นชัดเจน (A Clear and Shared Focus) 2) มีมาตรฐานสูงและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน (High Standard and Expectations for All Students) ลำดับสุดท้ายคือการมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนและมุ่งเน้นพัฒนาวิชาชีพที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากัน สอดคล้องกับการศึกษาของสุริยะ ทวีบุญญาวัตร (2559) โดยศึกษารูปแบบองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารแบบมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 2) การนำองค์การตามหลักธรรมาภิบาล 3) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ 4) การบริหารแบบมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ และ 5) การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ขององค์การ

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน

ผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายด้านระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียนที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สูงสุดสามอันดับแรก คือ ปัจจัยสมรรถนะครู ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับ องค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน รองลงมาคือ ด้าน การวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในระดับปานกลาง จาก ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยสมรรถนะครูกับองค์การที่มี สมรรถนะสูงของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กัน ปัจจัย สมรรถนะครูด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน มากที่สุดเนื่องจากในการพัฒนาวิชาชีพครู ได้กำหนดกรอบ สมรรถนะครู ประกอบด้วย 16 ด้าน ซึ่งมีสมรรถนะด้าน คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพด้วย อันจะ ก่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพตามสมรรถนะครูของ สำนักงาน ก.ค.ศ. มีเพื่อใช้ประเมินข้าราชการครูเพื่อให้มี วิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินเพื่อเข้าสู่วิทยฐานะในด้านที่ 1 วินัย คุณธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ โดยมีองค์ประกอบการประเมิน 5 ข้อ 25 ตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับสุริยะ ทวีบุญญาวัตร (2559) ศึกษาารูปแบบองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบขององค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบซึ่งการนำองค์การ ในขณะที่การนำองค์การตามหลักธรรมาภิบาลมีอิทธิพลทางอ้อม ต่อการบริหารโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านการบริหาร แบบมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ นอกจากนี้การนำองค์การตามหลัก ธรรมาภิบาลมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารแบบมุ่งผล สำเร็จขององค์การผ่านการบริหารแบบมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ และการบริหารทรัพยากร สอดคล้องกับสมจิตร อุดม (2556) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะครูและบุคลากรที่ ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในจังหวัดภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามตัวแปร ต้น 10 ด้าน กับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนตามตัวแปรตามในจังหวัดภาคใต้ มีความสัมพันธ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ Axix (2010) พบว่า สมรรถนะของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการชั้นเรียน ด้านประสบการณ์ และการ ประเมินผล มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อการเป็น องค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน

จากผลการศึกษาพบว่าผลการวิเคราะห์ พหุคูณแบบมีขั้นตอน ตัวแปรพยากรณ์ 6 ตัวจากทั้งหมด 7 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.702 ถึง 0.796 นั่นคือ เมื่อนำปัจจัยสมรรถนะครูด้านการพัฒนา ผู้เรียนเพียงด้านเดียวเข้าไปสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.702 แสดงให้เห็นว่านักเรียน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อโรงเรียน ครูต้องส่งเสริมและ พัฒนาผู้เรียน ผลิदनักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เสริมสร้างฝึกฝนอบรมให้มีความรู้ มีเหตุผล มีคุณธรรม ประพฤติดี มีทักษะในการเรียน สอดคล้องกับนุชนรา รัตนศิริระประภา (2557) พบว่าคุณลักษณะโรงเรียน มาตรฐานสูง คุณลักษณะด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก คุณลักษณะด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และคุณลักษณะด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากลอยู่ในระดับมาก เมื่อเพิ่มค่าปัจจัยสมรรถนะ ครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เข้าไป ในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจะมีค่าเท่ากับ 0.763 ทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องจัดเตรียมและ ดำเนินการเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับสงวนพงศ์ ชวนชม (2557) พบว่าการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษา และ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งผลโดยตรงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาร้อยละ 65 เพิ่มปัจจัยสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจะมีค่า เท่ากับ 0.779 เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของครูคือทำให้ กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ มานะ สินธุ์ชานนท์ (2550) พบว่า

การจัดการชั้นเรียนและความกระตือรือร้นของครูส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนทางบวก เพิ่มค่าปัจจัยสมรรถนะครูด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครูเข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจะมีค่าเท่ากับ 0.787 เพราะว่าครูต้องรักษามาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพประพฤติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม สร้างความศรัทธาในวิชาชีพ เพิ่มค่าปัจจัยสมรรถนะครูด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูเข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจะมีค่าเท่ากับ 0.794 ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างเด็กยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูจึงต้องเป็นครูยุคใหม่คือครูต้องมีสมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ด้านภาษาที่จะสามารถสื่อสารได้ในระดับสากลในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ Karaca et al. (2013) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูงในโรงเรียนประถมศึกษาประเทศตุรกี ประกอบด้วยสมรรถนะด้าน ICT ของครูพบว่า เงื่อนไขสำคัญของการใช้เทคโนโลยีเทคโนโลยีคือ สมรรถนะสมรรถนะด้าน ICT ของครูส่งผลต่อทัศนคติและความเชื่อของครูเชิงในบวกต่อประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี และระยะเวลาในการฝึกและพัฒนา มีผลต่อสมรรถนะเทคโนโลยีของครู การบูรณาการ ICT ในกระบวนการสอน เมื่อครูมีความมั่นใจและความรู้และเข้าใจในเทคโนโลยีเป็นอย่างดี กระตุ้นให้เกิดการใช้และนำเทคโนโลยีไปช่วยการสอนในชั้นเรียน มีการบูรณาการเพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนมากขึ้น และเพิ่มค่าปัจจัยสมรรถนะครูด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณจะมีค่าเท่ากับ 0.796 เพราะว่า การประสานความร่วมมือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ความรับผิดชอบร่วมกัน ตลอดจนการยอมรับสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ สมจิตร อุดม (2556) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะครูและบุคลากรที่ส่งผลต่อ

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในจังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในจังหวัดภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ .509 และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในจังหวัดภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ .446 ตัวแปรทั้ง 6 ตัวทำให้มีอำนาจในการพยากรณ์สมรรถนะครูร้อยละ 63.40 ($R^2 = 0.634$) แสดงว่าปัจจัยสมรรถนะครูทั้ง 6 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นโรงเรียนสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดมัธยมศึกษาเขต 25 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับจันทร์รัตน์ สิทธิสมจินต์ (2559) พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยม ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและการเป็นผู้นำของครู การสนับสนุนและการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ทรงพลังเพื่อการเกิดนวัตกรรม การมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำวิสัยทัศน์พันธกิจ กลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติงานของบุคลากร สำหรับตัวแปรสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ถูกตัดออกจากสมการเนื่องจากทดสอบความสัมพันธ์แล้วไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดและการประเมินผลเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนการสอนแล้ว จึงเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน อย่างไรก็ตามผลจากการวัดและการประเมินผลทางการศึกษาจะทำให้ครูรู้ข้อบกพร่องและความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้นำไปแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิเคราะห์ ระดับปัจจัยสมรรถนะครูพบว่า ระดับปัจจัยสมรรถนะครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ดังนั้นเขตพื้นที่การศึกษาควรจะมีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะครูโดยสร้างความ

ตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 จากผลการวิเคราะห์ระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน พบว่า ร่วมมือกับครอบครัวและชุมชนในระดับสูงเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีการจัดเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชน ได้เข้ามาจับบทบาทในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษาของนักเรียน รวมทั้งมีการสื่อสารหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชนเห็นความสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมืออันดี ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อไป

1.3 จากผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะครูกับการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน พบว่าด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดอันดับแรก คือปัจจัยสมรรถนะครู ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กันทางบวก กับองค์การที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียน ดังนั้นครูจึงต้องยึดมั่นคุณธรรมจริยธรรมครู ให้ครูยึดมั่นในอุดมการณ์และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าในวิชาชีพต่อไป

1.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูง พบว่าสมรรถนะครูด้านที่ไม่ส่งผลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูง คือด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูด้วยกันเองก็มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากครูมีความสามารถในการวัด ประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง การวางแผน ออกแบบ สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล รวมทั้งติดตามผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ แล้วส่วนใหญ่ไม่ได้นำผลการ

ประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังนั้นครูควรสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองด้วยการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการประเมินผลการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน และสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูง เพื่อให้ทราบว่าภาวะผู้นำแบบใดที่เหมาะสมกับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสมรรถนะสูง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู เพื่อให้ครูเป็นตัวขับเคลื่อนองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่นำไปพัฒนาโรงเรียน ให้เป็นโรงเรียนสมรรถนะสูง

2.3 ควรศึกษาและสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นโรงเรียนสมรรถนะสูงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.4 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหาร การพัฒนาการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ภาควงศ์ และคณะ. (2558). การพัฒนารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.). 21(1), 105-118.
- จันทร์รัตน์ สิริสมจินต์. (2559). การพัฒนาแนวทางการจัดการนวัตกรรมที่ส่งผลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นุชนรา รัตน์ศิริประภา. (2557). ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการ Veridian E- Journal. 7(3), 507-508.

- บุญชู สุนทรศิริ. (2557). **ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อองค์การที่มีสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานะ สิ้นธวงษานนท์. (2550). ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารศึกษาศาสตร์.** 18(2), 115-128.
- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สงวนพงศ์ ขวนชม. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (สสอท.).** 20(2), 59-68.
- สมจิตร อุดม. (2556). **สมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในจังหวัดภาคใต้.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุรเดช อนันตสวัสดิ์. (2554). **โมเดลเชิงเหตุและผลของสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยะ ทวีบุญญาวัตร. (2559). **รูปแบบองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** **Veridian Journal.** 9(1), 795-814.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). **สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง.** กรุงเทพฯ. พริกหวานกราฟฟิก จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **ระบบโรงเรียนคุณภาพระดับโลก ขึ้นมาสู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพชั้นนำได้อย่างไร.** กรุงเทพฯ. พริกหวานกราฟฟิก จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. (2558). **ร่างกรอบทิศทางแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2574.** กรุงเทพฯ.
- Axix. M. A. (2010). Effects of Demographic Factors and Teachers' competencies on the Achievement of Secondary School Students in Punjab. **Journal of educational Research.** 13(2), 171-177.
- Bergeson. (2007). **Nine Characteristics of High-Performing Schools.**
- Hoy, W. K. and Ferguson, J. (1985). A Theoretical Frame work and Exploration of Organizational Effectiveness in School. **Educational Administration Quarterly,** 21(2), 121-122.
- Karaca, F., Gulfidan, C. and Soner, Y. (2013). A path model for technology integration Into elementary school settings in Turkey. **Computer & Education.** 68, 353-365.